

Konvencija o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih nacija

Konvencija o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih nacija Skraćena i pojednostavljena verzija

Izdavač:

MyRight Empowers people with disabilities

Josipa Štadlera 11

Sarajevo

www.myright.ba

Za izdavača:

Binasa Goralija

Grafičko rješenje i DTP:

Sokolovic Creative

Štampa:

Amos Graf d.o.o.

Tiraž:

1000

Godina izdanja:

2017

Ovu publikaciju je finansirala Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju, Sida. Mišljenja izražena u ovom materijalu ne odražavaju neophodno i stavove agencije Sida. Odgovornost za sadržaj snosi isključivo autor teksta.

Konvencija o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih nacija

Puni naziv ovog sporazuma je
Konvencija o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih nacija.
Takođe je u upotrebi i naziv
Konvencija o pravima osoba s invaliditetom.

Ova Konvencija je sporazum između različitih država o pravima osoba
s invaliditetom.

UNITED NATIONS
It's Your World

Na strani 54. ovog dokumenta se nalazi sadržaj

Član 1.

O čemu govori Konvencija o pravima osoba s invaliditetom?

Ova Konvencija govori o tome da sve osobe s invaliditetom imaju jednaka ljudska prava kao i sve druge osobe.

Ljudska prava znače da se osobe s invaliditetom moraju tretirati jednakom, pravedno i s poštovanjem.

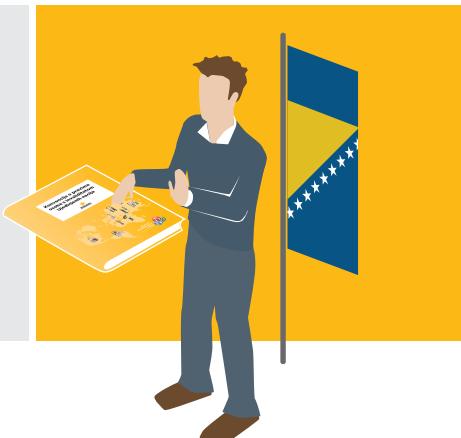
Ova Konvencija govori o tome šta države moraju da rade da osiguraju osobama s invaliditetom jednakna prava kao i drugim osobama.

Kada države potpišu i ratifikuju ovu Konvenciju, onda moraju da je poštuju.

Ratifikovati Konvenciju znači pridržavati se onoga što u njoj piše.

Država Bosna i Hercegovina je 2010. godine ratificovala ovu Konvenciju. Zato Bosna i Hercegovina treba osigurati osobama s invaliditetom da ostvaruju svoja prava.

Ova Konvencija je napravljena s ciljem:

- promocije ljudskih prava osoba s invaliditetom
- zaštite ljudskih prava osoba s invaliditetom
- osiguranja da sve osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao i druge osobe
- poštovanja osoba s invaliditetom.

Član 2.

Šta znače neke riječi?

Riječ komunikacija označava način koji pomaže osobama s invaliditetom da govore i razumiju informaciju. To može biti uz pomoć računara, teksta koji je razumljiv za čitanje, na Brajevom pismu i pomoću znakovnog jezika.

Riječ diskriminacija znači nepravedno ponašanje prema osobama s invaliditetom. Diskriminacija je kad vam ne daju podršku koja vam je potrebna zbog toga što ste osoba s invaliditetom.

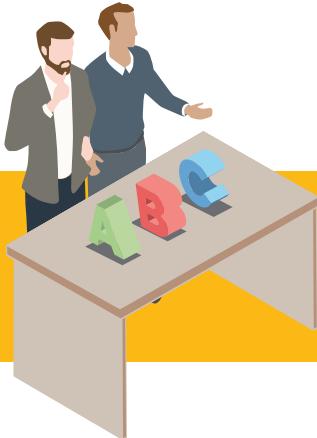

Riječ jezik označava bilokoji način kojim ljudi govore jedni s drugima. To može biti i znakovni jezik.

Član 3.

Značenje ove Konvencije

Svi ljudi imaju slobodu izbora.

Niko neće biti diskriminiran.

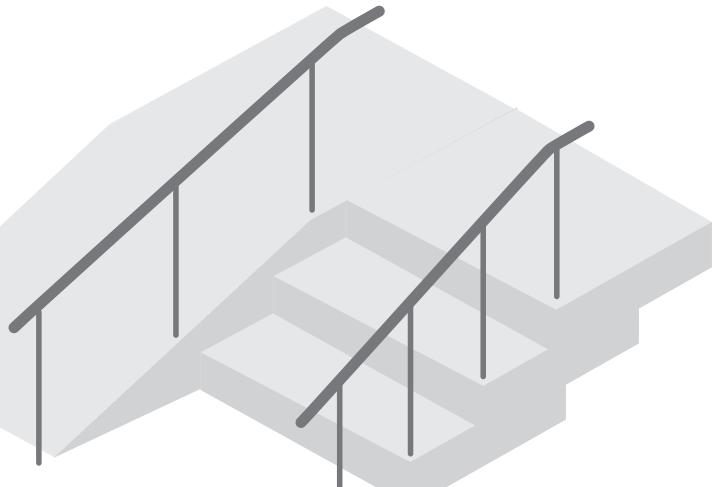

Osobe s invaliditetom imaju pravo da budu uključene u društvo kao i svi drugi.

Osobe s invaliditetom treba poštovati zbog onoga što jesu.

Svako treba imati jednake mogućnosti.

Svima treba omogućiti jednak pristup svemu što ih okružuje.

Muškarci i žene trebaju imati jednake mogućnosti.

Djecu s invaliditetom treba poštovati zbog onoga što jesu od ranog djetinjstva.

Član 4.

Obaveze države

Države moraju da obezbijede puno ostvarenje ljudskih prava i sloboda svih osoba s invaliditetom. Sve osobe s invaliditetom trebaju biti jednakotretirane kao i ostale osobe.

Države to rade na sljedeće načine:

Stvaraju nova pravila i zakone da bi osobama s invaliditetom omogućili poštovanje prava. Ako postoje loši zakoni, država ih mora zamjeniti.

Obezbeđuju da prava osoba s invaliditetom iz ove Konvencije budu unijeta u zakone države.

Uključuju invaliditet u sve politike.

Ne rade stvari koje su u suprotnosti sa ovom Konvencijom.

Osiguravaju da se sprovodi ono što piše u ovoj Konvenciji.

Ne dozvoljavaju diskriminaciju nad osobama s invaliditetom.

Osiguravaju da sve stvari budu napravljene tako da ih svi ljudi mogu lako koristiti.

Države daju pristupačne informacije osobama s invaliditetom o stvarima koje im mogu pomoći.

Pristupačne informacije su na primjer tekst koji je razumljiv za čitanje ili napisan na Brajevom pismu za slijepe osobe ili na znakovnom jeziku za gluhe osobe.

Države obučavaju ljude o onome što piše u ovoj Konvenciji.

Države uključuju osobe s invaliditetom i njihove organizacije kada prave nove zakone i politike.

Član 5.

Osobe s invaliditetom su jednake kao i sve druge osobe

Države se slažu da su svi ljudi jednaki pred zakonom i da neće dozvoliti diskriminaciju osoba s invaliditetom.

Član 6.

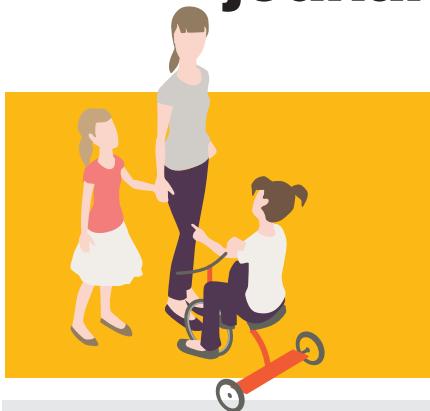
Žene s invaliditetom se tretiraju jednako kao i druge žene

Države će se zalagati da žene i djevojke s invaliditetom imaju jednakе uslove za razvoj svojih sposobnosti i kvalitetan život.

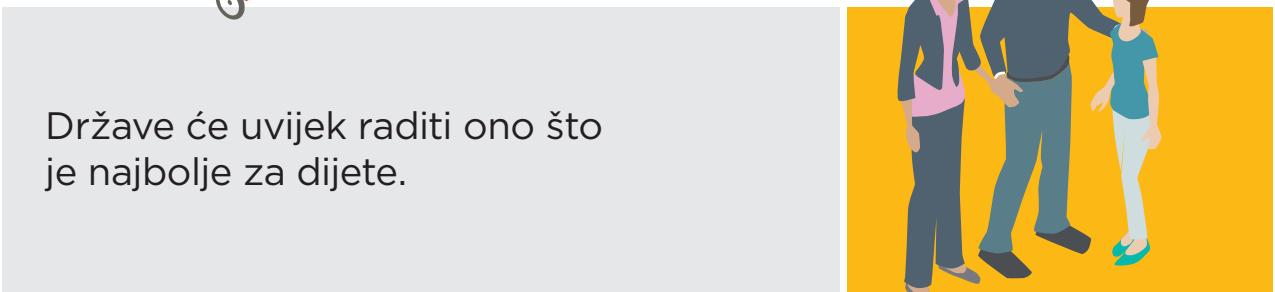

Član 7.

Djeca s invaliditetom se tretiraju jednako kao i druga djeca

Države se slažu da djeca s invaliditetom imaju jednakaka prava kao i ostala djeca.

Države će uvijek raditi ono što je najbolje za dijete.

Države će djeci s invaliditetom dati podršku da i ona govore o svemu što ih se tiče.

Član 8.

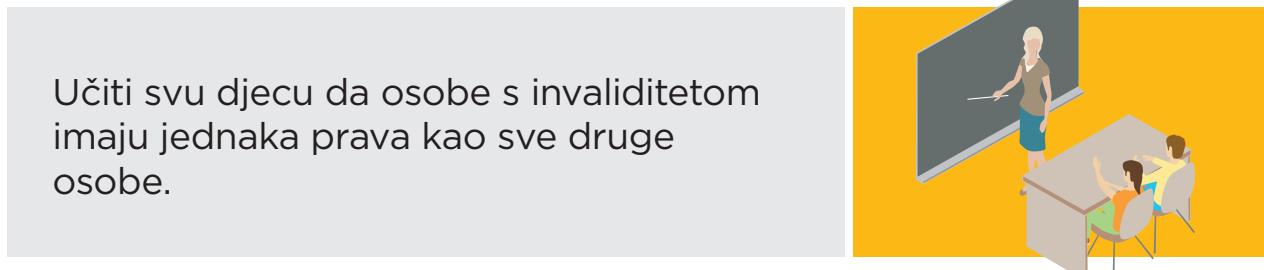
Informisanje javnosti o invaliditetu

Države će uraditi sve potrebno kako bi upoznali javnost da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao i ostale osobe. Javnost su svi ljudi koji žive i organizacije koje rade na prostoru neke države.

Države će to uraditi na sljedeće načine:

Organizovaće kampanje kako bi uticali na javnost da prihvate i poštuju prava osoba s invaliditetom. Kampanje znače da se koriste televizija, radio, novine, internet i plakati da sva javnost sazna da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao i sve druge osobe.

Učiti svu djecu da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao sve druge osobe.

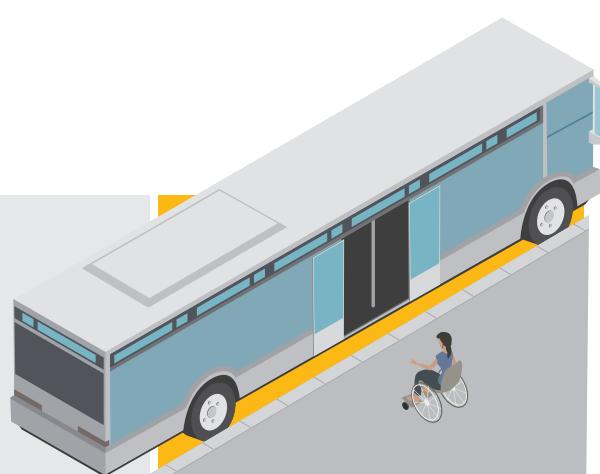

Član 9.

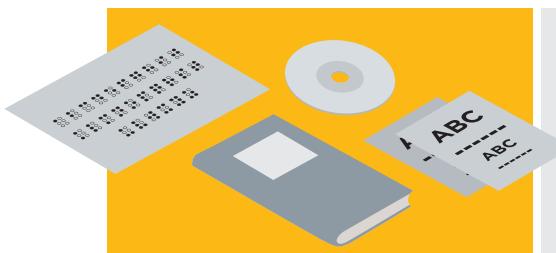
Pristupačnost

Države trebaju obezbijediti da osobe s invaliditetom imaju bolji pristup svemu sa čim se sreću u svim oblastima života.

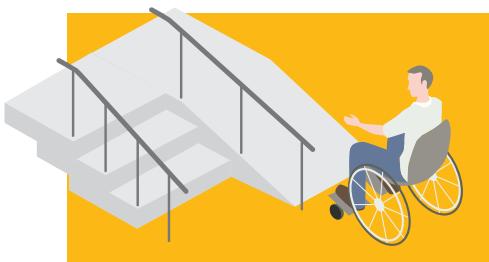

Države trebaju napraviti bolji pristup javnim zgradama kao što su bolnice i škole i osigurati pristupačan prevoz.

Države trebaju omogućiti da su informacije pristupačne i razumljive svim osobama s invaliditetom.

U javnim ustanovama kao što su bolnice, opštine, sudovi treba biti više vodiča i tumača znakovnog jezika.

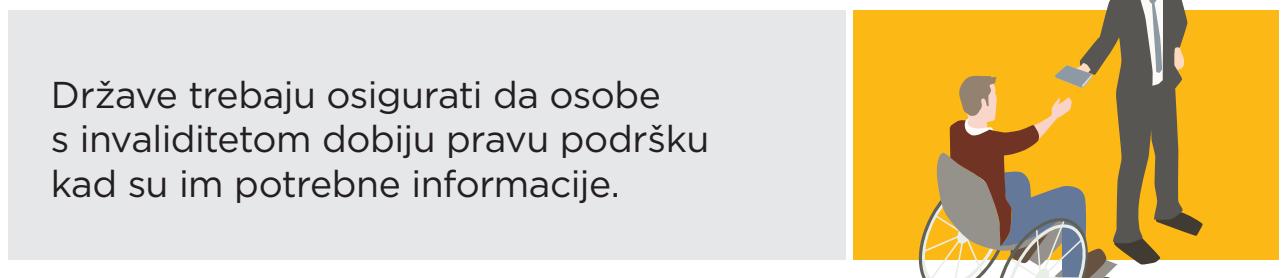

Oni koji pružaju usluge svim ljudima trebaju planirati da i osobe s invaliditetom mogu pristupiti i koristiti te usluge.

Države trebaju obučavati sve ljudе o pristupačnosti.

Države će osigurati da osobe s invaliditetom imaju pristup novim tehnologijama. Nove tehnologije su računari i drugi uređaji koji mogu pomoći osobama s invaliditetom kad im je to potrebno.

Države trebaju osigurati da osobe s invaliditetom dobiju pravu podršku kad su im potrebne informacije.

Član 10.

Pravo na život

Svako ima pravo na život, uključujući i osobe s invaliditetom.

Države trebaju osigurati da osobe s invaliditetom imaju jednake mogućnosti kao sve druge osobe kako bi živjele svoj život.

Član 11.

Hitna i stanja rizika

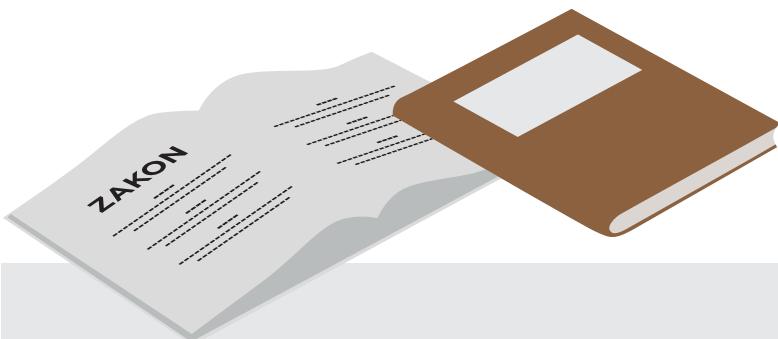

Države trebaju osigurati pravilnu zaštitu osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama, na primjer kada se dogodi zemljotres, poplava, požar ili nešto slično.

Član 12.

Osobe s invaliditetom su jednake pred zakonom

Osobe s invaliditetom se pred zakonom trebaju poštovati kao i svi drugi.

Osobe s invaliditetom imaju jednakopravo da odlučuju o važnim stvarima, kao i svi drugi.

Osobe s invaliditetom moraju imati odgovarajuću podršku kad im je potrebna pri donošenju odluka.

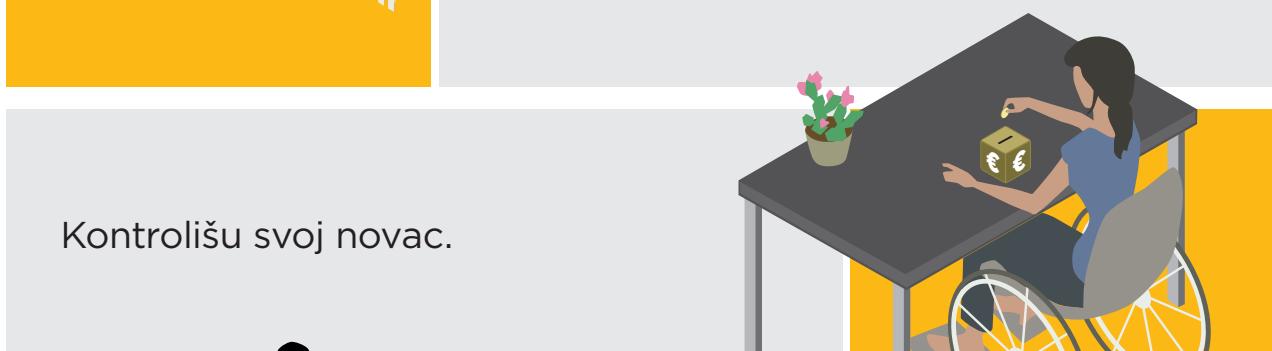
Ako osoba stvarno treba nekoga da govori za nju, trebalo bi da postoje pravila da se to obavi na pravilan način.

Osobe s invaliditetom imaju jednaka prava da:

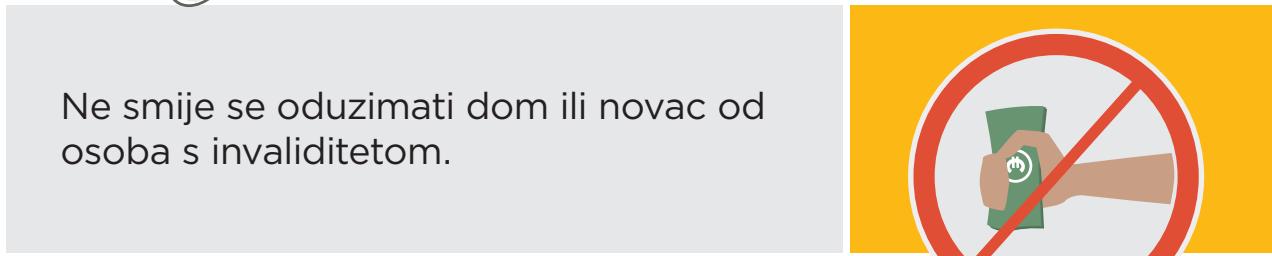
Imaju ili nasljeđuju imovinu na svoje ime.

Kontrolišu svoj novac.

Posuđuju novac kao i svi drugi.

Ne smije se oduzimati dom ili novac od osoba s invaliditetom.

Član 13.

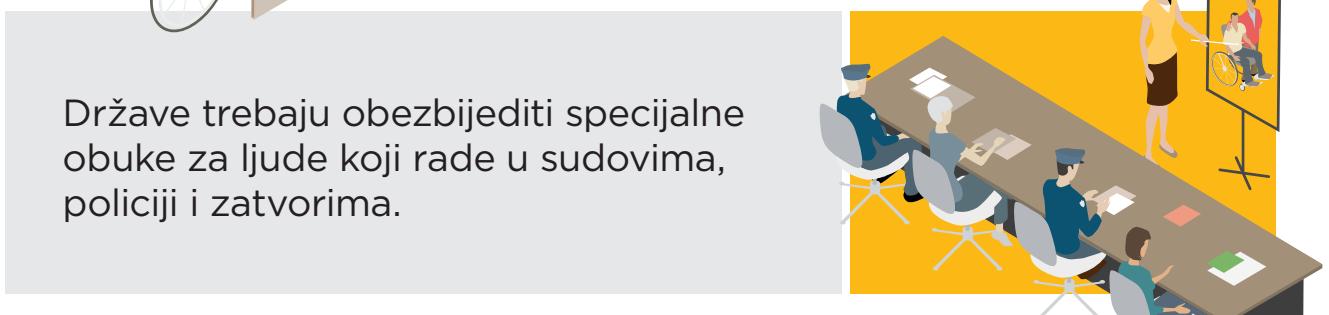
Osobe s invaliditetom imaju pravo na pristup pravdi

Osobe s invaliditetom imaju pravo da idu na sud, da tuže nekoga ili da učestvuju u sudskim procesima kao i svi drugi.

Države će osigurati potrebnu podršku osobama s invaliditetom kako bi osigurale ostvarenje ovih prava.

Države trebaju obezbijediti specijalne obuke za ljudе koji rade u sudovima, policiji i zatvorima.

Član 14.

Osobe s invaliditetom imaju pravo biti slobodne i bezbjedne

Osobe s invaliditetom trebaju biti slobodne i bezbjedne, kao i svi drugi.

Osobe s invaliditetom se ne smiju zatvarati zbog njihovog invaliditeta, već samo ako su prekršile zakon.

Ako su osobe s invaliditetom zatvorene, prema njima se treba postupati sa poštovanjem i u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 15.

Osobe s invaliditetom se ne smiju mučiti i okrutno tretirati

Osobe s invaliditetom se ne smiju okrutno tretirati niti mučiti.

Nad osobama s invaliditetom se ne smiju vršiti eksperimenti, naročito ne u medicinske svrhe (osim ukoliko se oni sa tim ne slože svojom slobodnom voljom).

Države moraju učiniti sve što je moguće da se takve stvari ne dešavaju.

Član 16.

Osobe s invaliditetom se ne smiju iskorištavati niti zlostavljati

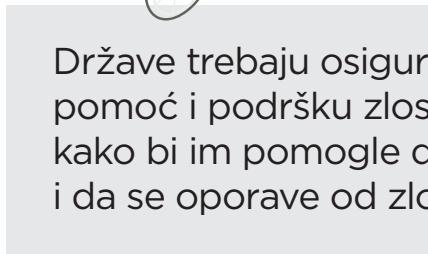

Države će uraditi sve što treba da zaštite osobe s invaliditetom kod kuće i van kuće od nasilja, iskorištavanja i zlostavljanja.

Države ne smiju dozvoliti zlostavljanje osoba s invaliditetom. One trebaju osigurati pravu podršku, informacije i obuku o tome kako osobe s invaliditetom mogu prepoznati zlostavljanje i kako ga prijaviti.

Države trebaju redovno provjeravati one koji pružaju usluge podrške osobama s invaliditetom kako bi bile sigurne da nema zlostavljanja osoba s invaliditetom.

Države trebaju osigurati neophodnu pomoć i podršku zlostavljenim osobama, kako bi im pomogle da budu bezbjedne i da se oporave od zlostavljanja.

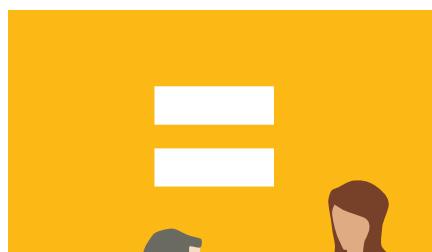
Države trebaju osigurati dobre načine kako bi otkrile zlostavljanje i kako bi izvele zlostavljače pred sud.

Države će posebnu pažnju posvetiti zaštiti žena i djece od zlostavljanja.

Član 17.

Osobe s invaliditetom treba tretirati prvenstveno kao osobe

Tijelo i razum osoba s invaliditetom pripadaju njima i moraju se poštovati kao i kod ostalih osoba.

Član 18.

Sloboda kretanja

Osobe s invaliditetom imaju pravo:

Da odluče gdje da žive i da se kreću, kao i svi ostale osobe.

Da budu državljeni države u kojoj žive, a ne da im se to oduzme zato što su osobe s invaliditetom.

Da napuste bilo koju zemlju uključujući i svoju.

Da imaju dokumenta, kao na primjer pasoš, kao i svi drugi ljudi.

Djeca s invaliditetom imaju pravo na ime kad se rode i pravo da budu državljeni države u kojoj žive. Djeca s invaliditetom imaju pravo da upoznaju svoje roditelje i da se njihovi roditelji brinu o njima.

Član 19.

Osobe s invaliditetom imaju pravo da samostalno žive i budu dio društva

Države trebaju osigurati da osobe s invaliditetom imaju istu slobodu izbora kao i drugi ljudi o tome kako žive i da budu dio svoje zajednice.

Osobe s invaliditetom mogu da biraju:

The infographic consists of five panels arranged in a grid-like structure. The top row contains two panels: the left one shows a couple walking, and the right one shows a couple walking with a dog, with the Eiffel Tower and a globe in the background. The bottom row contains three panels: the left one shows a couple in wedding attire; the middle one shows a person in a wheelchair; and the right one shows a person in a wheelchair at a desk. Each panel has a corresponding text description to its right.

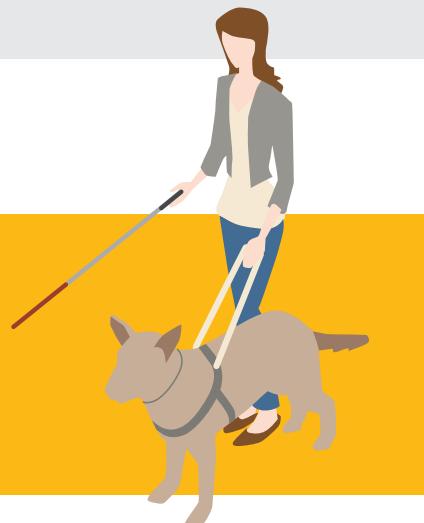
- Gdje žive, jednako kao i svi drugi.
- Sa kim žive, jednako kao i svi drugi.
- Osobe s invaliditetom ne moraju da žive u nekim odvojenim mjestima, kao što su neke institucije ako to ne žele.
- Osobama s invaliditetom treba obezbijediti različite usluge podrške kao što je personalna asistencija.
- Osobe s invaliditetom trebaju imati mogućnost da kao i drugi ljudi mogu birati i dobiti dobru uslugu.

Član 20.

Osobe s invaliditetom imaju pravo na kretanje

Države trebaju osigurati da se osobe s invaliditetom kreću samostalno kolikogod je to moguće.

Države to rade tako da:

Obezbijede osobama s invaliditetom da dobiju kvalitetna pomagala i podršku za kretanje.

Osiguraju da to ne bude skupo.

Organizuju obuke o kretanju.

Član 21.

Osobe s invaliditetom imaju pravo da kažu šta hoće i da imaju pristup informacijama

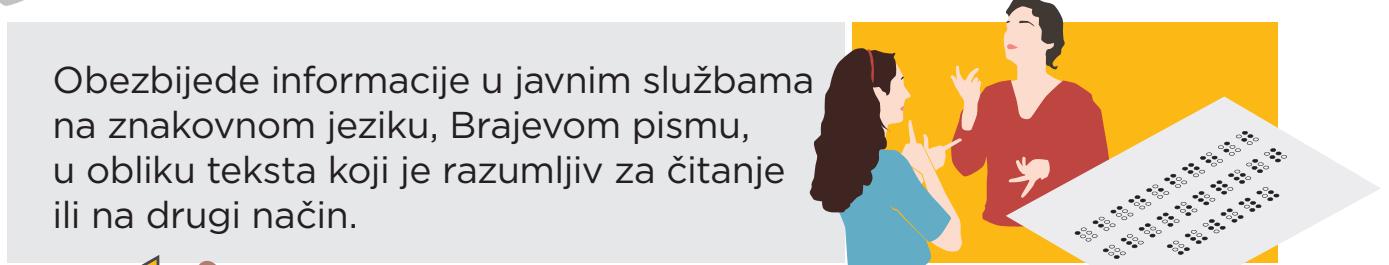
Države moraju da osiguraju da osobe s invaliditetom imaju pravo da pronađu i daju informacije i da kažu šta žele, kao i svi drugi.

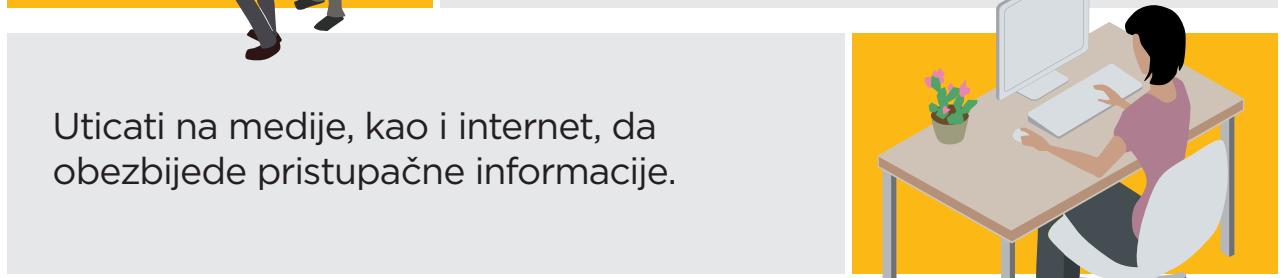
Zato države treba da:

Obezbijede informaciju koja se daje svim građanima u vrijeme i na pristupačan način, na primjer u obliku teksta koji je razumljiv za čitanje.

Reći drugima koji pružaju usluge da obezbijede pristupačne informacije.

Uticati na medije, kao i internet, da obezbijede pristupačne informacije.

Podržati korištenje znakovnog jezika za gluhe osobe.

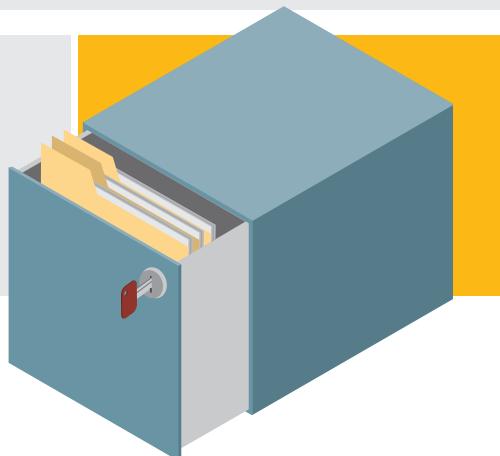
Član 22.

Pravo na privatnost

Osobe s invaliditetom imaju pravo na privatni život i niko ne smije u to da se miješa niti da ih ometa u tome.

Države trebaju osigurati da lične informacije o osobama s invaliditetom budu povjerljive kao i informacije o ostalim osobama.

Član 23.

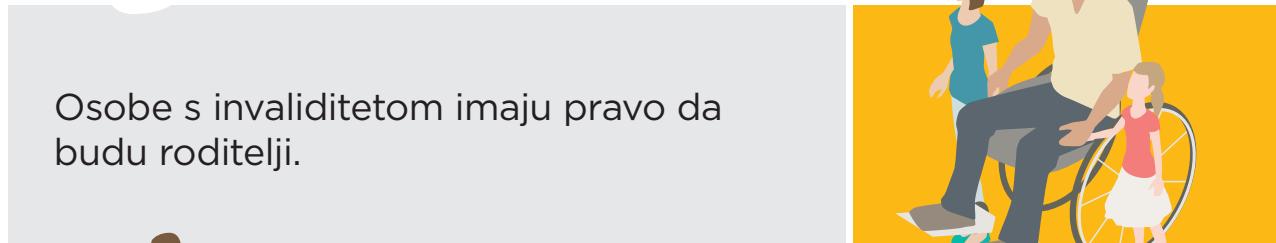
Poštovanje doma i porodice

Države trebaju osigurati da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava na brak, porodične i lične veze.

Države će osigurati da:

Osobe s invaliditetom imaju jednaka prava na brak i na osnivanje porodice.

Osobe s invaliditetom imaju pravo na informacije o planiranju porodice i druge informacije koje će im pomoći pri donošenju odluka o porodici.

Djeca s invaliditetom ne smiju biti odvojena od svoje porodice. Države moraju podržavati djecu s invaliditetom i njihove porodice.

Prava djeteta su na prvom mjestu.

Države će osigurati da se djeca ne oduzimaju od roditelja ukoliko to roditelji ne žele. Djeca se smiju oduzeti samo u slučaju kada zakon kaže da je to u najboljem interesu djeteta.

Djeca se ne smiju oduzimati od roditelja samo zato što ona ili njihovi roditelji imaju invaliditet.

Član 24.

Pravo na obrazovanje

Osobe s invaliditetom imaju jednako pravo na obrazovanje kao i ostale osobe.

Osobe s invaliditetom imaju mogućnosti da razviju vještine i sposobnosti koje su im potrebne da imaju svoje mjesto u društvu.

Države će osigurati da osobe s invaliditetom imaju priliku da idu u redovne škole i da imaju pristup inkluzivnom osnovnom obrazovanju u svojoj lokalnoj zajednici jednako kao i druge osobe.

Nijedna osoba s invaliditetom ne smije biti isključena iz redovnog osnovnog besplatnog obrazovanja kao ni iz srednjeg obrazovanja zbog invaliditeta.

Osobe s invaliditetom trebaju dobiti odgovarajuću podršku za učenje.

Osobama koje su slijepe treba olakšati učenje Brajevog pisma kao i druge načine komunikacije ako im je potrebno.

Osobama koje su gluhe treba olakšati učenje znakovnog jezika i prihvati ga kao jezik zajednice osoba koje su gluhe.

Osigurati da u školama rade učitelji i nastavnici s invaliditetom. Učitelji i nastavnici moraju imati prave vještine za rad u inkluzivnom obrazovanju.

Obezbjediti potrebnu podršku osobama s invaliditetom kako bi mogle da nastave sa visokim obrazovanjem ukoliko to žele.

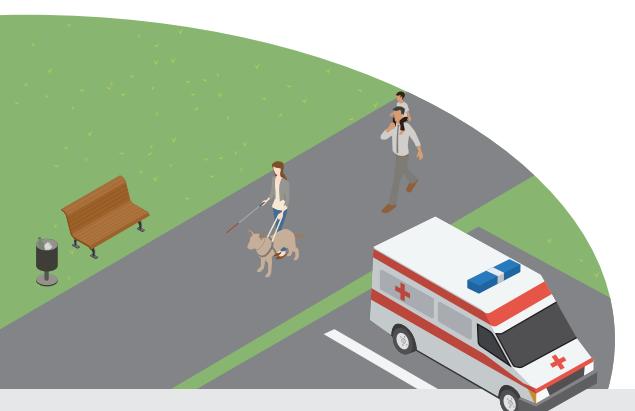
Član 25.

Pravo na zdravlje

Osobe s invaliditetom imaju pravo na dobro zdravlje i na pristup zdravstvenim uslugama uključujući usluge planiranje porodice.

Države će učiniti sljedeće:

Osigurati da osobe s invaliditetom imaju pristup istim zdravstvenim uslugama kao i ostale osobe.

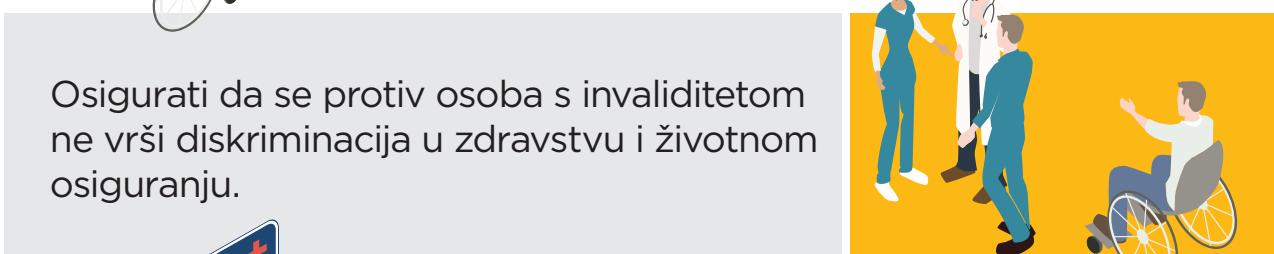
Osigurati da osobe s invaliditetom dobiju neophodnu zdravstvenu uslugu koja im treba zbog invaliditeta.

Osigurati da se te usluge pružaju blizu mjesta gdje osobe s invaliditetom žive.

Osigurati da zdravstveni radnici pružaju istu uslugu osobama s invaliditetom kao i ostalim osobama.

Osigurati da se protiv osoba s invaliditetom ne vrši diskriminacija u zdravstvu i životnom osiguranju.

Osigurati da se osobama s invaliditetom ne uskrati njega ili tretman zbog toga što imaju invaliditet.

Član 26.

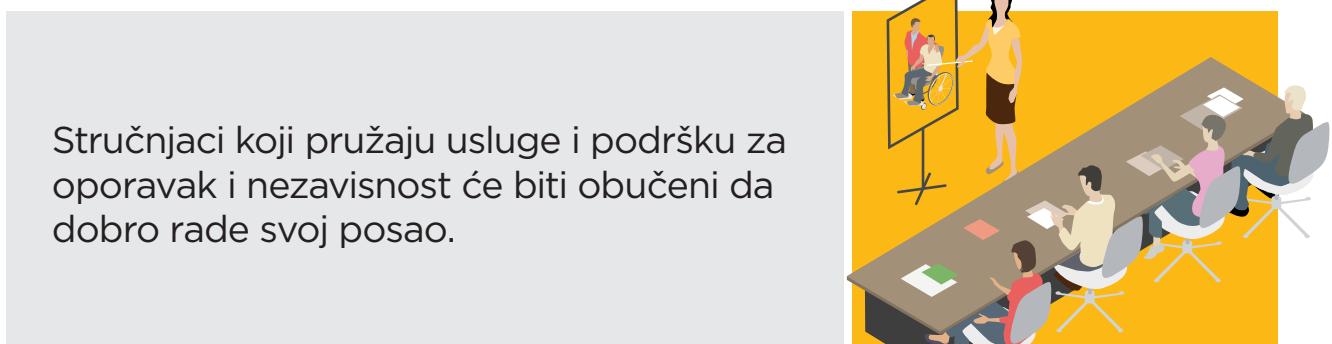
Usluge koje pomažu osobama s invaliditetom da budu nezavisne

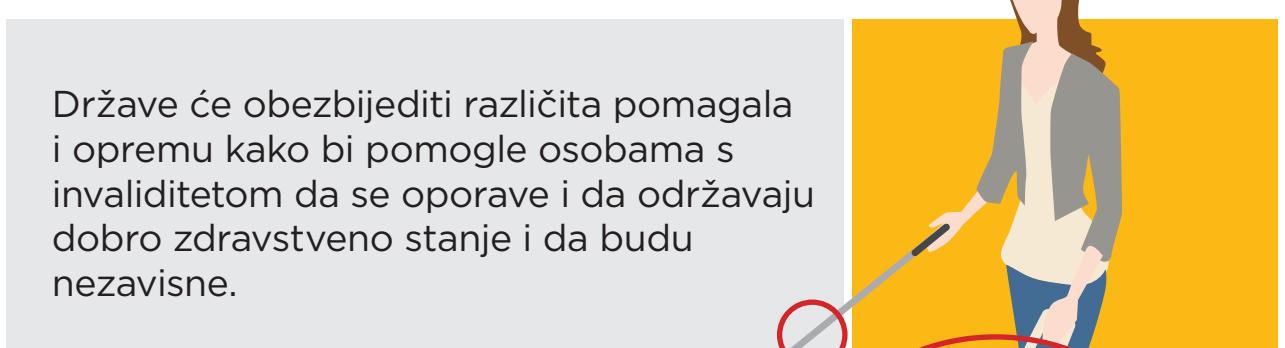
Države će osigurati da osobe s invaliditetom mogu da vode samostalan i zdrav život kolikogod je to moguće. Države će pružiti podršku u zdravstvu, zapošljavanju, obrazovanju i socijalnim uslugama kako bi se to postiglo.

Države će osigurati podršku različitim stručnjaka za oporavak osoba s invaliditetom u najranijem dobu.

Ove usluge će biti kolikogod je to moguće bliže mjestu gdje osobe s invaliditetom žive.

Države će obezbijediti različita pomagala i opremu kako bi pomogle osobama s invaliditetom da se oporave i da održavaju dobro zdravstveno stanje i da budu nezavisne.

Član 27.

Pravo na rad

Osobe s invaliditetom imaju pravo na rad jednako kao i svi drugi.

Države će osigurati da se osobe s invaliditetom zapošljavaju i pružeće im pomoć na sljedeće načine:

Donijeće zakone koji će omogućiti osobama s invaliditetom da budu jednako i pravedno tretirane na poslu.

Osiguraće da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava na radu, jednaka pravila i platu.

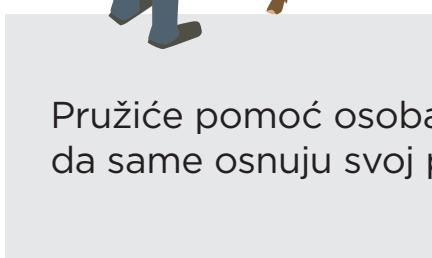
Osiguraće da osobe s invaliditetom imaju pravo da se priključe sindikatu kao i svi drugi.

Osiguraće da osobe s invaliditetom mogu da se uključe u radne programe i treninge.

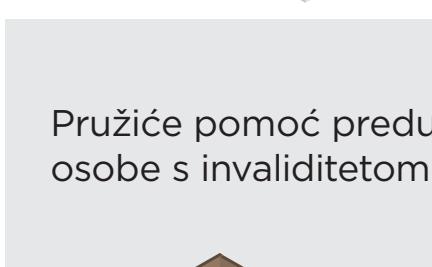
Pružiće pomoć osobama s invaliditetom da nađu i zadrže posao kao i da nađu bolji posao.

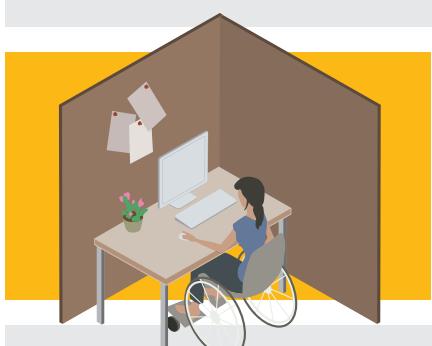
Pružiće pomoć osobama s invaliditetom da same osnuju svoj posao.

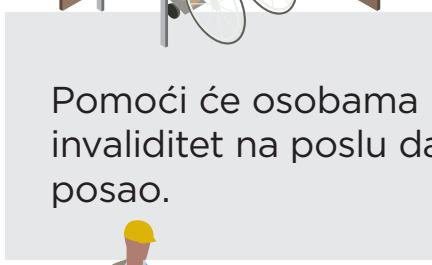
Zaposliće osobe s invaliditetom u vladni ili javnim ustanovama kao što su opštine, bolnice ili druge.

Pružiće pomoć preduzećima da zaposle osobe s invaliditetom.

Osiguraće da osobe s invaliditetom imaju prilagođena mjesta za rad.

Pomoći će osobama koje steknu invaliditet na poslu da ponovo dobiju posao.

Države moraju osigurati da osobe s invaliditetom nisu primorane da rade bez plate.

Član 28.

Standard života

Osobe s invaliditetom imaju jednaka prava na dobar standard života za sebe i svoje porodice. Dobar standard života znači da imaju dovoljno hrane, odjeće, stan i čistu vodu.

Osobe s invaliditetom trebaju imati mogućnosti da dobiju pomoć da poboljšaju svoj životni standard, kao i svi drugi.

Države bi trebale osigurati da:

Osobe s invaliditetom, naročito djevojke i žene, kao i starije osobe, trebaju dobiti pomoć kako bi imali dovoljno dobar životni standard.

Osobe s invaliditetom koje su siromašne dobijaju pomoć od države da pokriju troškove vezane za invaliditet.

Osobe s invaliditetom imaju pristup programima socijalnog stanovanja.

Osobe s invaliditetom imaju jednake mogućnosti za ostvarivanje penzije kao i drugi ljudi.

Član 29.

Uključivanje u politiku

Osobe s invaliditetom imaju pravo da učestvuju u političkom životu jednako kao i ostale osobe.

Osobe s invaliditetom imaju pravo da glasaju tako što će države:

Osigurati da je glasanje jednostavno i da ga razumiju.

Osigurati da je glasanje tajno.

Pružiti podršku kako bi pomogli ljudima da glasaju na način kako žele, kada je to potrebno.

Osigurati da se osobe s invaliditetom mogu uključiti u nevladine organizacije i političke partije.

Osobe s invaliditetom imaju pravo da budu kandidati na izborima. To znači da mogu biti birani na primjer da budu poslanici u parlamentima.

Član 30.

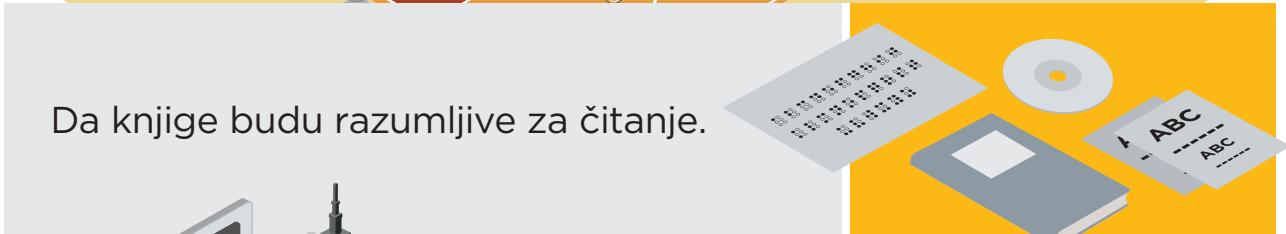
Pravo na kulturu, sport i rekreaciju

Osobe s invaliditetom imaju pravo da učestvuju u kulturnim aktivnostima, da se bave sportom i rekreacijom kao i svi drugi.

Države bi trebale osigurati:

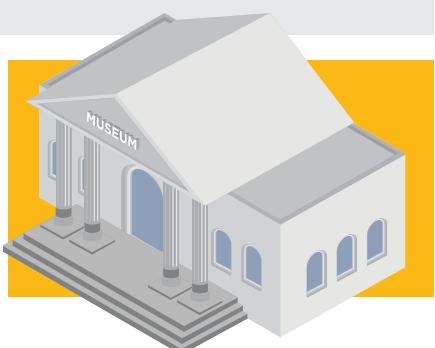
Da knjige budu razumljive za čitanje.

Da televizija, filmovi i pozorišta budu pristupačna.

Da osobe s invaliditetom mogu ići u muzeje.

Da osobe s invaliditetom imaju priliku da budu umjetnici.

Osobe koje su gluhe i njihov način komunikacije treba da se poštuju.

Osobe s invaliditetom imaju podršku kako bi učestvovali u redovnim sportskim aktivnostima.

Osobe s invaliditetom mogu da učestvuju u sportovima i rekreaciji za osobe s invaliditetom.

Sportski i drugi tereni treba da budu pristupačni osobama s invaliditetom.

Djeca s invaliditetom takođe imaju pristup igri, sportskim i rekreacionim aktivnostima u slobodno vrijeme i tokom obrazovanja.

Član 31.

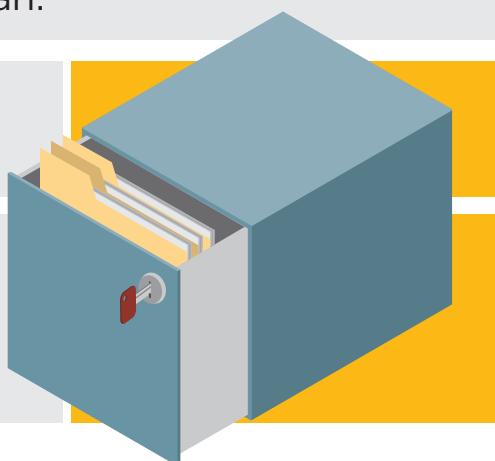

Informacije

Države trebaju sakupljati potrebne informacije o osobama s invaliditetom kako bi pomogle u tome da se ova Konvencija ostvari.

Lične informacije se moraju čuvati kao povjerljive i privatne.

Vlade moraju osigurati da osobe s invaliditetom mogu pristupiti informacijama koje one prikupljaju na isti način kao i svi drugi ljudi.

Član 32.

Saradnja između država

Države će sarađivati kao partneri kako bi se ova Konvencija ostvarila.

Države trebaju osigurati da u taj zajednički rad uključu i organizacije osoba s invaliditetom.

Države će razmijenjivati informacije, iskustva i obuke kako bi svaka država što bolje radila na poštovanju ove Konvencije.

Član 33.

Sprovodenje ove Konvencije

Države treba da prate sprovođenje ove Konvencije.

Države moraju uključiti osobe s invaliditetom u praćenje kako dobro država sprovodi ovu Konvenciju.

Član 34.

Komitet za prava osoba s invaliditetom

Da bi se osiguralo da države koje ratifikuju Konvenciju pravilno sprovode njena pravila, osniva se Komitet za prava osoba s invaliditetom.

Član 35.

Izvještaji od država koje su ratifikovale Konvenciju

Svaka država će napisati izvještaj o tome šta i kako radi da bi osobe s invaliditetom mogle ostvariti svoja prava iz ove Konvencije.

Nakon toga, države šalju izvještaj svake 4 godine, kao i dodatne izvještaje ako to Komitet od njih zatraži.

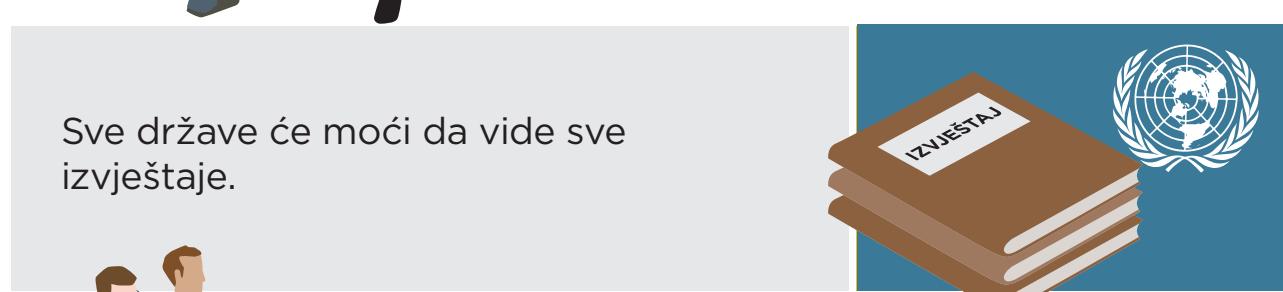
Izvještaji mogu biti o tome zbog čega se prava osoba s invaliditetom ne poštuju.

Član 36.

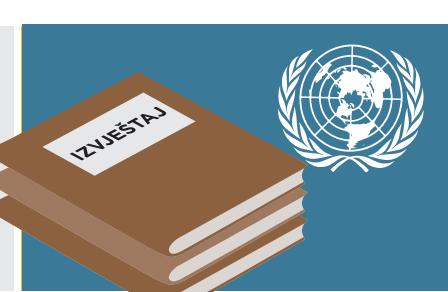
Šta se dešava sa izvještajima?

Komitet će pregledati izvještaje i daće državama prijedloge i savjete o tome šta da rade. Komitet može zatražiti i dodatne informacije.

Sve države će moći da vide sve izvještaje.

Svaka država mora da osigura da javnosti vidi njen izvještaj kao i ono što je Komitet rekao o izvještaju.

Član 37.

Komitet i države rade zajedno

Svaka država će raditi sa Komitetom i pomagati članovima Komiteta tako što će im davati potrebne informacije.

Komitet će razmotriti kako da sarađuje sa državama kako bi se posao obavio na dobar način.

Član 38.

Komitet radi zajedno sa drugim organizacijama

Važno je da sve države i sve organizacije zajedno rade kako bi se ova Konvencija što bolje sprovodila.

Različite organizacije će dati savjet i informaciju o onoj oblasti u kojoj rade.

Komitet može da zatraži i od ostalih organizacija za ljudska prava da napišu izvještaje o tome kako se njihov rad uklapa u ovu Konvenciju.

Član 39.

Izvještaj Komiteta

Komitet će pisati izvještaj svake dvije godine Generalnoj skupštini i Ekonomskom i socijalnom vijeću. Ova dva tijela su veoma važna u Ujedinjenim nacijama.

Član 40.

Sastanci država

Države koje su ratifikovale Konvenciju
će se često sastajati kako bi razgovarale
o sprovođenju ove Konvencije.

Član 41.

Čuvanje izvještaja i informacija

Generalni sekretar Ujedinjenih
nacija čuva sve informacije
i izvještaje vezane za ovu
Konvenciju.

Član 42.

Potpisivanje Konvencije u svijetu

Države potpisuju ovu Kovenciju od 30. marta 2007. godine u sjedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku.

Član 43.

Primjena Konvencije

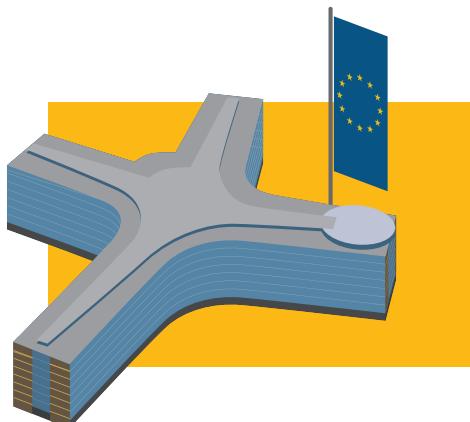
Države koje potpišu ovu Konvenciju odlučuju kad će stvarno početi da je primjenjuju. Tek kada je ratifikuju, onda trebaju početi pravilno primjenjivati Konvenciju.

Države koje još nisu potpisale ovu Konvenciju, to mogu uraditi kad odluče.

Član 44.

Različite organizacije koje potpisuju Konvenciju

Neke države koje su udružene u organizaciju su prihvatile ovu Konvenciju kao organizacija. To je uradila, na primjer, Evropska unija.

Član 45.

Kada počinje da se primjenjuje ova Konvencija u svijetu?

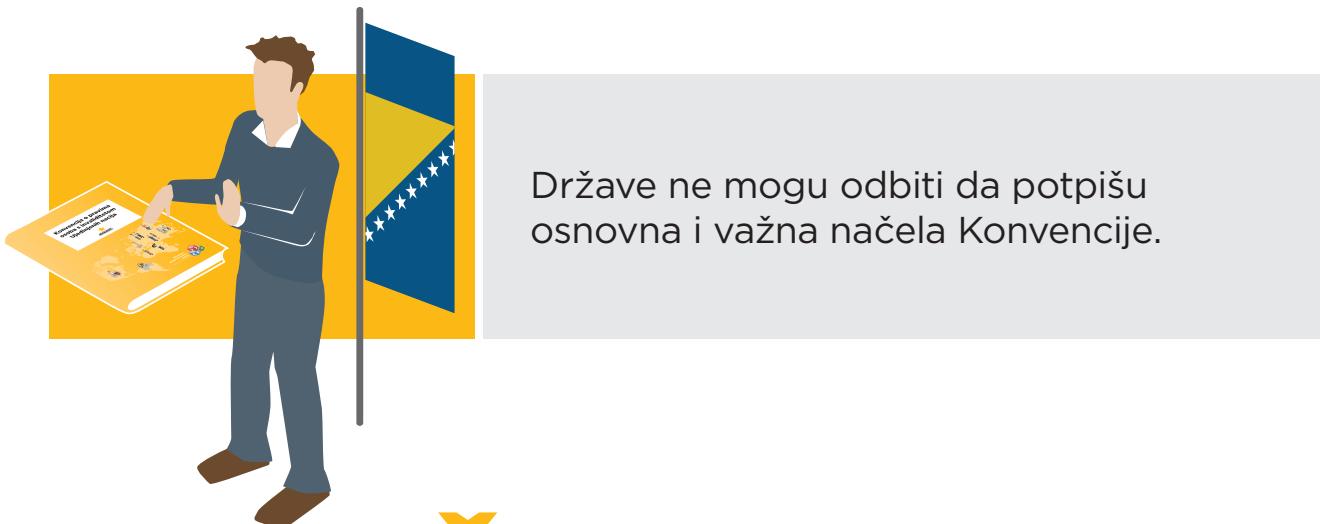

Ova Konvencija se primjenjuje u svijetu nakon što je ratificiraju 20 zemalja.

Član 46.

Poštovanje Konvencije

Države ne mogu odbiti da potpišu osnovna i važna načela Konvencije.

Član 47.

Izmjene i dopune Konvencije

Svaka država može zahtijevati promjene u Konvenciji. To može da učini tako što će pisati Generalnom sekretaru koji će to reći drugim državama. Države će odlučiti da li im je neophodan sastanak kako bi razgovarale o toj ideji i da li se sa njom slažu.

Član 48.

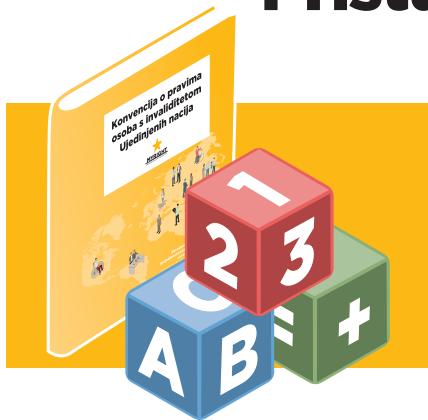
Ako neka država hoće da napusti Konvenciju

Država može da odustane od Konvencije tako što će pisati Generalnom sekretaru. Ona će prestati da bude dio Konvencije godinu dana nakon tog obavještenja.

Član 49.

Pristupačne informacije

Ova Konvencija je dostupna u obliku razumljivom za čitanje, na Brajevom pismu i drugim oblicima koji su razumljivi osobama s invaliditetom.

Član 50.

Konvencija na drugim jezicima

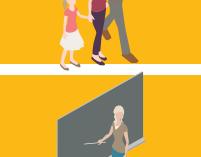
Ova Konvencija je štampana na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku i njen sadržaj je isti na svim jezicima.

SADRŽAJ

Šta sadrži ovaj dokument

	Član 1. O čemu govori Konvencija o pravima osoba s invaliditetom?	Strana 2
	Član 2. Šta znače neke riječi?	Strana 4
	Član 3. Značenje ove Konvencije	Strana 5
	Član 4. Obaveze države	Strana 7
	Član 5. Osobe s invaliditetom su jednake kao i sve druge osobe	Strana 9
	Član 6. Žene s invaliditetom se tretiraju jednakim načinom kao i druge žene	Strana 10
	Član 7. Djeca s invaliditetom se tretiraju jednakim načinom kao i druga djeca	Strana 10
	Član 8. Informisanje javnosti o invaliditetu	Strana 11
	Član 9. Pristupačnost	Strana 12
	Član 10. Pravo na život	Strana 13
	Član 11. Hitna i stanja rizika	Strana 14

	Član 12. Osobe s invaliditetom su jednake pred zakonom	Strana 15
	Član 13. Osobe s invaliditetom imaju pravo na pristup pravdi	Strana 17
	Član 14. Osobe s invaliditetom imaju pravo biti slobodne i bezbjedne	Strana 18
	Član 15. Osobe s invaliditetom se ne smiju mučiti i okrutno tretirati	Strana 19
	Član 16. Osobe s invaliditetom se ne smiju iskorištavati niti zlostavljavati	Strana 20
	Član 17. Osobe s invaliditetom treba tretirati prvenstveno kao osobe	Strana 21
	Član 18. Sloboda kretanja	Strana 22
	Član 19. Osobe s invaliditetom imaju pravo da samostalno žive i budu dio društva	Strana 23
	Član 20. Osobe s invaliditetom imaju pravo na kretanje	Strana 24
	Član 21. Osobe s invaliditetom imaju pravo da kažu šta hoće i da imaju pristup informacijama	Strana 25
	Član 22. Pravo na privatnost	Strana 26
	Član 23. Poštovanje doma i porodice	Strana 27
	Član 24. Pravo na obrazovanje	Strana 28

	Član 25. Pravo na zdravlje	Strana 31
	Član 26. Usluge koje pomažu osobama s invaliditetom da budu nezavisne	Strana 32
	Član 27. Pravo na rad	Strana 34
	Član 28. Standard života	Strana 36
	Član 29. Uključivanje u politiku	Strana 37
	Član 30. Pravo na kulturu, sport i rekreaciju	Strana 39
	Član 31. Informacije	Strana 41
	Član 32. Saradnja između država	Strana 41
	Član 33. Sprovođenje ove Konvencije	Strana 42
	Član 34. Komitet za prava osoba s invaliditetom	Strana 43
	Član 35. Izvještaji od država koje su ratifikovale Konvenciju	Strana 44
	Član 36. Šta se dešava sa izvještajima?	Strana 45
	Član 37. Komitet i države rade zajedno	Strana 46

	Član 38. Komitet radi zajedno sa drugim organizacijama	Strana 46
	Član 39. Izvještaj Komiteta	Strana 47
	Član 40. Sastanci država	Strana 48
	Član 41. Čuvanje izvještaja i informacija	Strana 48
	Član 42. Potpisivanje Konvencije u svijetu	Strana 49
	Član 43. Primjena Konvencije	Strana 49
	Član 44. Različite organizacije koje potpisuju Konvenciju	Strana 50
	Član 45. Kada počinje da se primjenjuje ova Konvencija u svijetu?	Strana 50
	Član 46. Poštovanje Konvencije	Strana 51
	Član 47. Izmjene i dopune Konvencije	Strana 51
	Član 48. Ako neka država hoće da napusti Konvenciju	Strana 52
	Član 49. Pristupačne informacije	Strana 52
	Član 50. Konvencija na drugim jezicima	Strana 53

#PonosniNaSebe

BORBA ZA PRAVEDNO DRUŠTVO U KOJEM
OSOBE S INVALIDITETOM IMAJU JEDNAKE
MOGUĆNOSTI ZA RAVNOPRAVNO UČEŠĆE

Ovu publikaciju je finansirala Švedska međunarodna agencija
za razvoj i saradnju, Sida.